

Колко пътни впечатления, колко разкази сме чули до сега за преселниците! Всъки европеецъ, който е пътувалъ надолу, по течението на Мисисипи, вземайки по двадесет версти на часъ, той непременно е казалъ нѣщо за тѣхъ. Въ действителностъ, до какво се свежда всичко това? Всички си представляватъ преселниците като нѣкакви жалки сѫщества, изтощени, отслабнали, които живѣятъ изъ блата и се хранятъ съ желуди, индийско жито и мечешко месо! Въ действителностъ, да ви разправи интересни подробности изъ тѣхния животъ, взети направо отъ действителността — може, наистина, само онзи, който познава отъ близо тѣхните истории, нрави и положение.

Хората, които решаватъ да се преселятъ, избиратъ новия си животъ по собствено влѣчение. Тѣ се изселватъ изъ ония място на Съединените щати, кѫдето земята е станала много скъпка. Има хора, у които израстващо цѣло семейство здрави и предприемчиви деца, баща тѣ на които ги оставятъ еще отъ малки да се грижатъ за себе си. Отъ достовѣрни източници тѣ се научаватъ, че на западъ отъ тѣхъ се намира една страна, напоявана отъ голѣми рѣки, и че въ всичките Съединени щати нѣма по-плодородна страна отъ нея. Тамъ има много гори, съ най-различен дивечъ. Освенъ това, Мисисипи е голѣмъ воденъ путь, който може да биде използванъ отъ всѣкиго, който посещава разните пазари въ свѣта, за да се снабди съ стоки отъ първа необходимост. Къмъ това преимущество се присъединява още едно, което има огромно значение за ония хора, които азъ ей-сега споменахъ. Тѣ се опиватъ отъ желанието да владѣятъ земята и да се ползватъ отъ

Яковъ Одюбонъ Мисисипските преселници

Преведе: Г. Пановски (1)

нея, може би, още много години, безъ да плащатъ поземленъ данъкъ, и въобще никакви данъци. Хиляди човѣци отъ всички части на земното кълбо сѫ готови да опитатъ щастиято си при подобни условия.

Бѣдете увѣрени, че ни най-малко имамъ намѣреніе да украсявамъ съ много ярки бои картина, която азъ мисля да ви нарисувамъ. Азъ нѣма да ви говоря за ония хора, които сѫ се изселили отъ източните граници, а ще ви запозная съ членовете на едно семейство, което се е изселило отъ щата Виржиния.

Ето вече сто години, откакъ тѣ владѣятъ земята, която е минавала отъ рѣгетѣ на бащата въ тия на сина, като презъ всичкото това време тя нико единъ денъ не си е отдѣхнала, като въ края на краишата съвършено се е изтошила. И сега тя представлява единъ слой отъ червена глина, нарѣзана отъ дѣлбоки ровове, по които по-хубавата част малко по-малко е преминала въ рѣгетѣ на щастливия съсѣдъ; той щастливецъ живѣе малко по-низко, въ прекрасната, плодородна долина.

Тѣ всячески сѫ се старали да върнатъ плодородието на своята земя, но всичко е отивало напразно. Въ края на краишата, капнали отъ умора, тѣ разпродаватъ всички голѣми и ценни вещи, неудобни за превозване, като си оставятъ само по единъ чифтъ коне, единъ или двама работника, разни стопански принадлежности и още нѣкоя домашна принадлежност;

всичко това ще биде необходимо за путь и ще потрѣбва, когато тѣ пристигнатъ на избраното отъ тѣхъ ново място.

Струва ми се, че виждамъ въ тая минута, какъ тѣ чистятъ конетѣ си и следъ това ги впрѣгатъ въ талигитѣ. Последните сѫ натоварени съ постилки, съестни припаси и малки деца; отстрани сѫ закачени хурки, тъкачни станове, а отзадъ се клати ведро съ катранъ и лой. За напрѣчните греди на талигитѣ сѫ привързани нѣколко брадви, а въ коритото за конетѣ сѫ нахвърлени гърнета, котли и тенджери. Слугата е възседналь единия конь и се е обѣрналъ къмъ кочияша, а стопанката е възседнала другия конь; стопанинът е накачилъ по рамената си оржие, а децата, облѣчени въ груби, здрави дрехи, тичатъ следъ добитъка; следъ тѣхъ бѣгатъ ловджийски и други кучета. Тѣ пътуватъ бавно и съ неприятности. Подивѣлиятъ и упоритъ добитъ постоянно се отбива отъ путь и бѣга въ гората, и да се вика отново въ путь — не е лесна работа. Тукъ се изваждатъ сѣчива, които трѣбва веднага да се намѣстятъ. Тамъ пѣкъ е паднало буренце, което трѣбва да се прибере: трѣбва да се внимава — нищо да не се губи отъ имуществото, което у тѣхъ и безъ това е така малко. Пътищата сѫ ужасни: често става нужда колитѣ да се избутватъ изъ кальта съ рѣже, за да не останатъ тамъ. За единъ денъ, въ найдоброя случай, тѣ могатъ да изминатъ едва 30—40 версти. Привечеръ всички уморени, често съ голѣмъ трудъ, нахлаждатъ огнь и се събиратъ около него. Вечерята е готова; построяватъ нѣщо като лагерь и тукъ нощуватъ.

(Следва)

Децата:

— Мила кудкудячке,
синъ ти ранобуденъ
вчера па и днеска
ни изглежда чуденъ! —
Все ни се обажда
гордо и надуто,
вмѣсто съ „кукуриго“
съсъ „кокодюлдю!-то.“ *)

Кудкудячката:

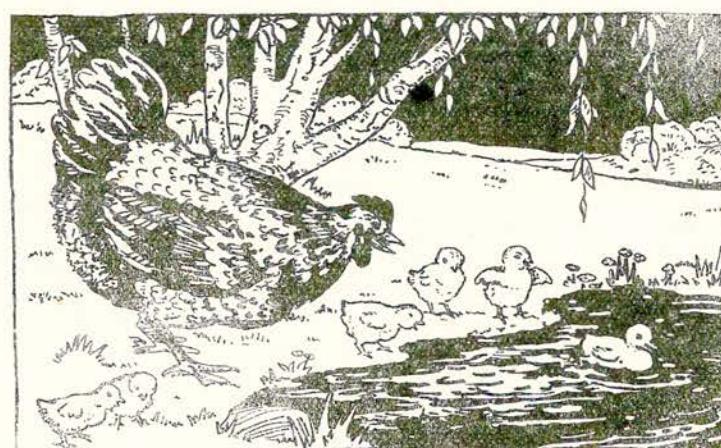
— Ще ви се признае
вамъ, като на близки:
Онзи денъ ми рече:
— „Почвамъ по английски!“
Па се понадигна,
плесна съсъ крила си
и съ „кокодюлдю!“ се
въ двора ни огласи!

Пѣтлето:

— Истината, мамо,
ти недей заслѣща.
Нека си я знаятъ —
отъ една сме кѫща:
Съ бѣклица ли нѣкой
чужденецъ, по лани,

Деца, пѣтле и кудкудячка

Пиеска отъ Чicho Стоянъ

дохожда да кани
нашиятѣ стопани? —
Първенецъ баща имъ,
ходи самъ да моли,
за да ги записва
все изъ чужди школи!
А пѣкъ и децата —
малки и голѣми —
чуй имъ имената:

Хари, Мими, Еми!..

Въ първенцитѣ днесъ е
чуждото на мода,
а пѣкъ подиръ тѣхъ се
мъкне и народъ.
Тѣ у настъ постъпватъ
съ крехките животи
и то най-добрите
наши „патриоти“.
Азъ, край тѣхъ израсълъ,
съсъ подобенъ нравъ съмъ!
Който ще да сѫди, —
мисля си, че правъ съмъ!

Кудкудячката:

— Ухъ, недей тѣй, сине,
още си неврѣстно, —
усвоявай нашто
да не стане късно...
Красотата дивна
въ свойто кой незнае,
за народность, племе,
почва да нехеа!

Всичко чуждо слушай
и го опознавай,
но на свойто пѣй си
и преднина давай!
Че народъ що въ свойто
красота не дира,
надъ такъвъ народецъ
гибелъта се шири!

*) Въ Англия пѣсента на пѣтела вмѣсто „кукуригу“, както у настъ, изразяватъ съ „кокодюлдю!“